

PRIJATELJEM IN ZNANCEM BLAGOPOKOJ- NEGA G. DR. VERSTOVŠEKA!

Leto je minulo o Veliki noči, kar smo ga izročili materi zemlji — našega dobrega in delavnega dr. K. Verstovška. Kdor ga je poznal, tudi ve, da je dr. Verstovšek celo svoje življenje z največjim navdušenjem delal samo za slovensko ljudstvo. Z odločnostjo in brezobzirnostjo, ki je bila le njemu lastna, se je boril za pravice slovenskega naroda povsod: doma, v Gradcu in na Dunaju. Poleg tega je bil neumorno delaven za gospodarske koristi našega ljudstva. Bil je oster boj v Kmetijski družbi in pri deželni odboru v Gradcu. Bil je vztrajen in dosleden zadrugar in posojilničar. Vrh tega je bil vnet in ognjevit delavec v vseh naših organizacijah. Da sta Maribor in Stajerska severno od Drave pri Jugoslaviji, je pač neoporečna zasluga dr. Verstovška, ki je v najhujših in najnevarnejših urah nepopustljivo zastopal slovenske pravice.

Dr. Verstovšek je bil gotovo eden najzaslužnejših slovenskih mož, ki je res delal za ljudstvo, ki je pa na sebe in na svoje čisto pozabil. Brez premoženja je stopil v politiko in v javnost, in brez vsakega premoženja se je ločil od nas. Bil je nesebičen, zato ni zapustil ničesar. In država, za katero je žrtvoval svoje zdravje in življenje, ona mu je plačala zasluge z nehvaležnostjo. Niti penzije niso naklonili njegovi vdovi, kakor bi ji šla po javni službi, ki jo je opravljal pokojni dr. Verstovšek.

In tako naš nesebični narodni delavec in ljudski prijatelj, velezaslužni dr. Verstovšek, že nad eno leto počiva v grobu, ne da bi imel nagrobni spomenik. Res sramota bi bila za nas njegove prijatelje in znance, ako bi ostal njegov grob brez spomenika. Zato so se storili potrebni koraki, da se dr. Verstovškov grob okraši s skromnim, pa lepim spomenikom, ki bi se odkril povodom mladinskega dneva 24. avgusta t. l. Podpisani prav uljudno prosijo vse prijatelje in znance blagega pokojnika, pa tudi zadruge in posojilnice ter občinske svete in posamezna društva, da žrtvujejo in zbirajo vsak po svoji moči za nagrobni spomenik dr. Verstovška. Naše ljudstvo je postavilo že nagrobne spomenike raznim narodnim in ljudskim dobrotnikom, prepričani smo, da ga bo postavilo tudi velezaslužnemu dr. Verstovšku!

Darovi za dr. Verstovškov spomenik se naj pošiljajo na naslov podpisanega in se bodo objavljali v »Slov. Gospodarju« in v »Straži«.

Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Mladina, tudi živalska, se rada igra in nočavo poganja. In brihtni belokožec si je izmišljal vsakovrstne igre, pretkano je znal voditi za nos trapaste tovariše. Skril se jim je, da so ga dolgo zaman iskali, in nena doma je planil med nje kdove odkod, da so vsi prestrašeni zbežali na vse strani. Ali pa jih je iz svojega skri vališča obmetaval z orehi in gnili sadeži, da so jezno renčali, pa vkljub vsemu zaman stikali za njim.

Skratka, belokoži najdenec je, izvemši telesno moč, daleč nadkriljeval svoje živalske tovariše in že v zgodnji mladosti kazal, da ga vodi razum, ki ga njegovi sodruzi niso imeli.

Njegovo življenje je potekalo srečno in mirno.

V spominu se mu ni ohranil niti najmanjši vtis v prvi dobi njegovega življenja. Ni vedel, da je zunaj njegove džungle in razen divjih živali, ki so v njej prebivale, še kak drug svet.

Razmeroma pozno se je zavedel velike razlike med seboj in med svojimi »tovariši«.

Opazil je, da ima neznatno telesce, gladko od solnca ožgano kožo. Njegovi tovariši pa so bili močni, čokasti in kar je bilo v njegovih očeh najlepše, poraščeni so bili z lepim temnorjavim, kosmatim kožuhom.

Sramoval se je svojega neznatnega, golega telesca. Da bi jim bil podoben, se je vsega pomazal z blatom od glave do pete.

Pa blato se je posušilo, se odluščilo ter odpadlo. Povrh mu tudi nesnaga ni dobro dela. Nazadnje je sklenil, da se bo rajši sramoval svoje gladke kože, ko pa da bi hodil nesnažen in blaten.

Kršakov rod je pogosto zahajal na lov v hribovje, ki je ležalo nekaj milj v notranjščini dežele.

Politični ogled.

Država SHS.

Ko se je videlo, kako ogromno nezadovoljstvo so vzbudili širom države poslednja rešitev krize in neparlamentarni dogodki, ki so isti sledili, so krogi, ki stoje blizu dvora, takoj pričeli izjavljati, da smatra krona to rešitev in to stanje kot začasno, ki mu mora takoj slediti druga vladna osnova, ki bo čvrsta in ki bo zmožna vzdržati zakonitost in ustavnost. Dočim nekateri krogi ne dajejo posebne važnosti tem vestem, češ, da so vržene v javnost samo v svrhu ublaženja skrajnega ogorčenja ljudstva, so začeli radikali že z novimi načrti, po katerih naj bi prišel v ospredje predsednik skupščine Ljuba Jovanović. Ta je bil zadnji čas pravi sluga Pašiča, poprej je pa večkrat naglašal potrebo sporazuma. Do novih načrtov pa vodi radikale tudi vedno večje nesoglasje s policajdemokratskimi zavezniki. Pribeževci so hoteli spraviti celo vrsto svojih ljudi na važna mesta. Med ukazi, ki so jih pripravili, je bilo tudi imenovanje dr. Baltića za velikega župana v Ljubljani in imenovanje ptujskega okrajnega glavarja, znanega demokrata dr. Pirkmajerja, za velikega župana v Mariboru. Glede teh dveh se je še pred sejo hvalil državni podtajnik Wilder napram svojim prijateljem, da sta imenovana. Vsi ti ukazi so bili od strani radikalnih ministrov kratkoma odbiti. Na seji je vsled tega prišlo po pripovedovanju samih ministrov do skrajno burnih prizorov in preprirov. Posebno sta se razburjala Pribežević in Wilder, ki sta očitala radikalom kršitev sporazuma, češ, da jim je Pašič dal besedo, da je smatrati Hrvatsko in Slovenijo za njihovo polje. Nato jim je Pašič odgovoril, da je ta sporazum veljal za prvo zvezo, da pa sedaj ne velja več.

Atentat na zveznega kanclerja avstrijske republike.

Ko se je v nedeljo zvečer avstrijski zvezni kancler dr. Seipel zvečer iz Dunajskega Novega Mesta pripeljal na dunajski južni kolodvor, je nek človek, ki se je peljal v istem vlaku kot kancler, nanj izvršil atentat. Ustrelil je vanj iz revolverja in je strel šel kanclerju skozi pljuča. Rana je težka, toda ni smrtna. Kanclerja so pri polni zavesti prepeljali v bolnico. Atentator pa je, ko so ga aretirali, oddal strel sam nase in se težko poškodoval. Piše se Javorek in je delavec iz Pottendorfa pri Dunajskem Nov. Mestu, star 30 let. O nagibih svojega atentata trdovratno molči in tudi sicer noče dati nobenih podatkov.

Nemiri v Albaniji in v Rumuniji.

Albanija je pred državljansko vojno vsled vednih sporov med južnimi in severnimi plemeni in pa vsled italijanskega hujskanja. — V Rumuniji pa nasiklost vlade izziva silno ogorčenje in odpor, ki se lahko vsak čas pretvori v pravo revolucijo.

Nemčija

je pred važno in usodno odločitvijo: ali sprejme strokovnjaške predloge glede vojnih odškodnin ali ne. Nacionalisti rujejo proti ter hočejo Nemčijo zapeljati do sovražnega čina proti zaveznikom baš sedaj, ko se v Parizu in v Londonu kaže toliko pomirljivosti in volje za pošten sporazum. Najboljši in najvnetejši zastopnik republikanske Nemčije in miroljubne politike je še katoliški centrum in bo sreča, če bo on s pomočjo socialistov obdržal vlado.

Tam se je skrivalo jezerce v gosti goščavi džungle. Mirno in gladko kakor zrcalo je bilo njegovo površje, saj vetrovi niso našli poti globoko tja doli med griče in med džungelske velikane. Nizek je bil breg jezera in goščava je segala skoraj trdo do vode. Hladna in čista je bila ta voda in vabila je prebivalce džungle, da so si k njej hodili hladiti jezo.

In tam je bilo, da je belokoži deček prvokrat zagledal obraz svojega rojstva in spoznal bistveno razliko med seboj in živalskimi tovariši.

Vroč poleten dan je bil, ko je prišel z mladimi tovarišem k bregu. Žejna sta bila in piti sta hotela. Legla sta in se sklonila nad vodo in njuna obraza sta se zrcalila v mirni gladini.

Kako se je prestrašil Trzan!

Dovolj je že bilo sramote, da je imel tako grdo, golo kožo, — sedaj pa še tale spačen, grdi obrazek! Čudno, da ga je še vohče kdo hotel pogledati!

Tele majhne, rdeče, napete ustnice! In tile drobni beli zobje! Kaka siroččina je bila to v primeri z mogočnimi čeljustmi, širokimi koščenimi lici, nizkim čelom in strašnim zobovjem njegovih srečnejših tovarišev —!

In nos! Oh —!

Stisnjen je bil in tenek, napol sestradan! Ves zaradel je Trzan, tako ga je bilo sram, ko ga je primerjal z lepimi, širokimi nosnicami tovariševimi. Takega ploščatega, širokega nosu si je želel. Črez pol lica je segal!

In vohče ves obraz —! Kako imenitno bi bilo, če bi imel tako lep, širok in divji obraz, kakor ga je imel tovariš, je premišljeval.

In ko je zagledal svoje oči, tedaj je od groze skoraj v vodo padel.

Pred novo francosko vlado.

Novo, Herriotovo francosko vlado bodo socialisti podpirali pod sledečimi pogoji: 1. Splošna amnestija. 2. Zopetno nastavljenje vsled štrajka odpuščenih železničarjev. 3. Uvedba davka na dohodnino in znižanje indirektnih davščin. 4. Znižanje vojaške službene dobe. 5. Vzpostavitev normalnih odnosov z Nemčijo in Rusijo. 6. Sprejetje strokovnjaškega načrta brez pridržkov in sprememb.

Naša zborovanja.

V Konjicah se vrši na binkoštni ponedeljek ob 9. uri v prostorih Kmečke hranilnice in posojilnice okrajni sešestanek SLS. Poroča g. poslanec dr. Hohnjec.

Na binkoštno nedeljo, dne 8. t. m., se vršita sledeča shoda SLS: v Braslovčah po ranem sv. opravilu v gostilni Terezije Brišnik. Poročata poslanec Krajnc in tajnik Munda; v Hočah po ranem sv. opravilu v Društvenem domu. Govori poslanec Palež.

Na binkoštni ponedeljek, dne 9. t. m., se vršijo naslednji shodi SLS: pri Sv. Ani v Slov. gor. ob pol 8. uri v gostilni Breznik; poroča poslanec Žebot. — Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu po ranem sv. opravilu v Društvenem domu; govori tajnik Krajnc in poslanec Bedjanič. — Pri Sv. Joštu na Kozjaku po sv. opravilu v cerkveni gostilni; poroča poslanec Pušenjak. — Pri Sv. Lovrencu na Pohorju po rani sv. maši v gostilni Koder; poroča poslanec Palež. — V Puščavi ob pol 10. uri v gostilni pri Fikalu; poroča poslanec Palež. — V Zalcu po ranem sv. opravilu v cerkveni hiši; poročata poslanec Krajnc in tajnik Munda. — V Zibiki po ranem sv. opravilu pri cerkvi; poroča poslanec Vrečko.

Sv. Ana v Slov. gor. Tu se vrši na binkoštni ponedeljek, dne 9. junija, po rani sv. maši v gostilni g. Breznika javen shod SLS. Poroča poslanec Žebot. — Isti dan popoldne bo enako zborovanje v Lokavcih v hiši g. A. Senekoviča.

V Celju se vrši dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer v vrtni dvorani hotela »Beli volk« shod SLS. Poroča poslanec Pr. Žebot.

V Slivnici pri Celju se vrši v nedeljo, 15. t. m., po ranem sv. opravilu shod SLS. Poroča poslanec Vrečko.

Slovenjgradec. V nedeljo, dne 1. junija, se je vršil pri nas okrajni shod SLS, kateremu je predsedoval načelnik okrajne kmečke zveze g. Hribnik. Poslanec Vlado Pušenjak je orisal politični položaj; zborovalci so nato soglasno izrekli zaupanje Jugoslov. klubu in poslancu okraja ter ogorčeno protestirali proti državnemu udaru, katerega je izvršila manjšina narodne skupščine. Nato je dajal poslanec navodila glede obče volitve ter pozival vse odbornike krajevnih organizacij k vstrajnemu delu. Končno so se razpravljala razna organizatorična vprašanja. Zborovalci so nato razpravljali s svojim poslancem o celi vrsti raznih vprašanj in pritožb, dobili zadovoljiva obvestila in zagotovilo, da se bo za opravičene zahteve volilcev zavzel. Shoda so se udeležili zastopniki ogromne večine občin iz okraja, posebno častno je bila zastopana župnija Razbor. — Pri nas se vse stranke pripravljajo na občinske volitve. Naše vrlo kmečko ljudstvo v okraju stoji odločno na stališču, da se treba izogibati vseh onih trgovcev in obrtnikov, kateri bodo kandidirali na listi izdajalske demokratske in protislovenske Schullerjeve stranke. Take kandidate bomo v listih večkrat predstavili ljudstvu, zato naj si premislijo, predno bodo naselili dr. Pirnatu,

Črna pika, krog nje velik rjav madež in krog madeža je bilo vse belo. — Strašno —!

Kako lepe oči je imel tovariš! Majhne, bodeče, vse s krvjo zalite, nasršene, globoko pod čelom ležeče, trdo ob nosu. — In kako divje so gledale!

Tako je bil zamišljen v ocenjevanje svojega obraza, da ni slišal rahlega šumenja trave in listja za seboj. Tudi tovariš ni ničesar čul. Pila sta in plaskajoča voda in zadovoljno grgranje je uglasilo tihe stopinje sovražnikov.

Komaj dvajset korakov za njima je bilo.

Sabora, orjaška levinja, se je plazila po goščavi. Previdno je postavljala nogo za nogo, neslišno je vsakokrat položila mogočno šako v mehko travo, preden je dvignila drugo. Tako je lezla bliže, s trebuhom trdo ob tleh, včasih je pomigala z dolgim repom, — orjaška mačka, ki se pripravlja na skok.

Sedaj je bila komaj deset korakov oddaljena, z največjo previdnostjo je skrčila zadnje noge tesno pod telo, silne mišice so se napele pod lepim rumenkastim kožuhom.

Tako tesno ob tleh je čepela, da je skoraj videti ni bilo iz trave, le skrčeni hrbet je gledal iz nje, pripravljen na silni skok.

Rep se ni več genil. Miren, raven je ležal na tleh.

Za trenutek je ležala nepremična kakor iz kamna izsekana. In nato je strašno zrjavela in planila.

Sabora je bila pameten lovec. Divji krik pri naskoku bi se manj premetenemu lovcu zdel nepreviden. Ali ne bi z večjo gotovostjo ugrabila plen, če bi tiho in molče planila nanj?

(Dalje prihodnjič.)